

บทที่ 1
บทนำ
โครงการศึกษา
เรื่อง

"ความแตกต่าง ระหว่าง การกำกับ การแสดงละครเวที และละครโทรทัศน์"

ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

1. ในแง่ผลประโยชน์ของส่วนรวม

ปัจจุบันงานด้านการผลิตละครทั้งเวที และวิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งนับเป็นงานสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่ง เป็นงานที่ทุกคนให้ความสนใจ ทั้งในระดับผู้ชมสื่อมวลชน ในวงการบันเทิงเอง และในระดับรัฐบาล ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงมาตรฐานการผลิตละครของไทยทั้งมาสื่อเวที และวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงภาพยนตร์ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้รับประโยชน์จากละครซึ่งเสนอต่อผู้ชมผ่านทางสื่อต่าง ๆ เท่าที่ควร ทั้งนี้บุคคลสำคัญที่จะมีส่วนผลักดันให้ ผลงานละครถูกผลิตขึ้นมาอย่างมีคุณภาพ บุคคลผู้นั้นก็คือผู้กำกับการแสดงนั่นเอง

ถ้าจะมองในด้านเศรษฐกิจของประเทศ ธุรกิจบันเทิง เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเศรษฐกิจของชาติได้เป็นอย่างดี การผลิตละครเวที และโทรทัศน์ รวมถึงภาพยนตร์ถ้าทำให้ถูกต้อง และมีมาตรฐาน นอกจากจะเป็นแหล่งงานให้แก่คนภายในประเทศจำนวนมากแล้ว หากสามารถทำได้ดีในระดับนานาชาติ ผลผลิตทางด้านละครของไทย อาทิ ภาพยนตร์ หรือเทปโทรทัศน์ อาจกลายเป็นสินค้าออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศอย่างมหาศาล จึงก็ยอมทำให้ประเทศไทย ไม่ต้องเสียเปรียบดุลย์การค้ากับต่างประเทศทางด้านศิลปการละครดังที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ในด้านสภาวะแวดล้อม การละครที่เสนอต่อประชาชน ทางสื่อต่าง ๆ นับว่าเป็นสภาวะแวดล้อมทางจิตใจ ที่มีผลต่อพัฒนาการของมนุษย์ เป็นอย่างมากนับตั้งแต่ แนวคิด ทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมที่ดีงาม ทัศนคติ ของการละครทั้งทางเวที ภาพยนตร์ และวิทยุโทรทัศน์ ที่มีต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเยาวชนของชาตินั้น เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในโลกปัจจุบัน ดังนั้นผู้ที่อยู่ในวงการละคร และสื่อมวลชน จึงควรตระหนักถึงความจำเป็นรีบด่วนจะต้องปรับปรุง การละครทางสื่อต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม และให้คุณค่าสูงสุดในฐานะสภาวะแวดล้อมทางจิตใจที่สำคัญยิ่งสำหรับมนุษย์ในโลกปัจจุบัน

2. ในแง่วิชาสื่อสารมวลชน

การนำเสนอผลงานการละครผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งทาง เวที วิทยุโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ ซึ่งถือเป็นงานด้านสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่งที่มีอิทธิพลค่อนข้างมากต่อผู้ชม จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ผลิตงานละครทางสื่อต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นนักสื่อสารมวลชนจะต้องตระหนักถึงบทบาท และหน้าที่ของสื่อมวลชนที่จะต้องนำเสนอผลงานที่ได้คุณภาพและมาตรฐานต่อประชาชน ทั้งนี้บุคคลสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการนำเสนอผลงานการละครที่มีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะผลักดันให้ผลงานละครถูกผลิตไปในรูปแบบ และทิศทางใด มีคุณภาพ และคุณค่ามากน้อยเพียงไร ได้แก่ผู้กำกับการแสดง ฉะนั้นการดำเนินการศึกษา ความแตกต่างระหว่างผู้กำกับการแสดงละครเวที และละครโทรทัศน์ จะสามารถช่วยให้ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ รวมถึงคุณสมบัติของผู้กำกับการแสดงผ่านสื่อทั้งเวที และวิทยุ โทรทัศน์ ว่ามีความเหมือน และแตกต่างกันในด้านใดบ้าง เพื่อให้ผู้กำกับการแสดงสามารถผลิตผลงานการละครได้คุณภาพและมาตรฐาน เหมาะสมตามชนิดของสื่อแต่ละสื่อ อันจะยังประโยชน์ไปสู่ผู้บริโภคหรือประชาชนที่รับสื่อทั้งสองชนิด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการกำกับการแสดงละคร เวที และวิทยุโทรทัศน์ เพื่อจัดทำเอกสารที่ใช้เผยแพร่ วิชาการเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา และเป็นบริการแก่สังคม
2. สืบค้น ศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ผู้กำกับการแสดงละครเวที และวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งนับเป็นนักสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่ง ที่มีส่วนสำคัญในการร่วมสร้างสรรค์ สังคม ให้พัฒนาไปในทางที่ดี
3. ดำเนินการศึกษา และวิเคราะห์ ถึงปัญหาในการทำงานของผู้กำกับการแสดงที่มักจะประสบ และพยายาม เสนอวิธีแก้ปัญหาดังกล่าว
4. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพทางการปฏิบัติการ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการประกอบอาชีพ ผู้กำกับการแสดงหรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในสายอาชีพ

ขอบเขตการศึกษา

มุ่งศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้กำกับการแสดงละครเวที และโทรทัศน์ที่มีความแตกต่างในการปฏิบัติงาน เพื่อเสนอผลงานละครผ่านทางสื่อที่มีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกันระหว่างสื่อทางเวที และสื่อทางวิทยุโทรทัศน์อันเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดบทบาท และหน้าที่ ที่แตกต่างกันของผู้กำกับการแสดงละครเวทีและโทรทัศน์

ผู้เขียนได้มีโอกาส เข้าศึกษา และฝึกงานกับบริษัท แคลสเอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่สร้างสรรค์และผลิตงานละครเวทีที่มีคุณภาพ ซึ่งมีระยะเวลาของการฝึกงานรวมทั้งสิ้น 135 ชั่วโมง ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 โดยผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมแสดงละครเวทีเรื่อง "สาวตรี" ซึ่งแสดง ณ โรงละครกรุงเทพ ผลิตโดย บริษัท แคลสเอนเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ทำให้สามารถเรียนรู้ และสังเกตวิธีการทำงานของผู้กำกับการแสดงได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้มีโอกาสเข้าฝึกงานอย่างไม่เป็นทางการกับทีมงานถ่ายละคร โทรทัศน์ เรื่อง "เยี่ยมวิมาน" ซึ่งผลิตโดยบริษัท ทีวีซีน จำกัด ในการถ่ายทำ ณ ประเทศอังกฤษ เป็นเวลา 13 วัน ตั้งแต่วันที่ 11 ถึง 23 สิงหาคม พ.ศ. 2539 ทำให้ผู้เขียนได้มีโอกาสเห็น และเรียนรู้การทำงานของผู้กำกับแสดงและทีมงานช่างเทคนิค ในการถ่ายทำละครโทรทัศน์

ระเบียบวิธีการศึกษา

1. วิธีการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารอ้างอิง วารสาร บทละคร ฯลฯ เพื่อรวบรวมข้อมูลทางทฤษฎี เพื่อประโยชน์ในการศึกษา
2. วิธีการสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับบทบาท และหน้าที่รวมถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของผู้กำกับการแสดง ในแง่การนำไปใช้จริง โดยการสัมภาษณ์ผู้กำกับการแสดงละครเวที และ ผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์
3. วิธีการสังเกตการณ์ (OBSERVATION)
 - 3.1 สังเกตเพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติงานของผู้กำกับการแสดงจากการเข้าชมการทำงานจริงในกองถ่าย ละครโทรทัศน์ และ ในการฝึกซ้อมละครเวที
 - 3.2 สังเกตเพื่อศึกษาและรวบรวมปัญหาของผู้กำกับการแสดงจากการเข้าชมการทำงานของผู้กำกับการแสดงในกองถ่ายละครโทรทัศน์ และในการฝึกซ้อมละครเวที
 - 3.3 สังเกตผลงานของผู้กำกับการแสดง โดยการติดตามชมผลงานของผู้กำกับการแสดง ทั้งทางโทรทัศน์ และ ละครเวที